

Editor: Prof. Dr. Kasım Karakütük
LİSANSÜSTÜ ÖĞRETİM SİSTEMLERİ

ISBN 978-605-4282-17-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2009, Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

1. Bası: 2006

Genişletilmiş 2. Bası: Ekim 2009

Yayın Proje Yönetmeni: Damla Erlevent
Dizgi-Grafik Tasarım: Zeynep Çakıroğlu
Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı
Baskı: Ayrıntı Matbaası
(Ankara-0312-3945590)

YAYINEVİ

adakale sokak 4/1 yenişehir-ankara
tel: +90 312 4306750-51 (pbx)
belgeç: +90 312 4354460
gsm: 0506 3451936 - 0541 9104545 - 0533 2055230
e-ileti: pegem@pegem.net

DAĞITIM

sağlık sokak 17/a yenişehir-ankara
tel: +90 312 4345408 - +90 312 4345424
belgeç: +90 312 4313738
gsm: 0506 3451937 - 0541 4345424 - 0533 2055231
e-ileti: siparis@pegem.net

YAZIŞMA

p.k.175 06442 yenişehir-ankara

internet: **PEGEM.NET**

İKİNCİ BASININ ÖNSÖZÜ

Öğretim üyesi, bilim insanı ve araştırmacıların bir ülkenin gelişmesindeki yeri yadsınamaz. Yüksek nitelikli bu insangücü de büyük ölçüde lisansüstü öğretimle yetiştirilir. Diğer yandan hızla yeni üniversitelerin kurulması, yükseköğretimdeki okullaşma oranlarının artırılması çabaları, öğretim üyesi gereksinimini artırmaktadır. Bu gerekçelerle lisansüstü öğretim, kalkınma yarışındaki bir ülkede önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. Lisansüstü öğretim sisteminin iyi kurulması, lisansüstü öğretimde karşılaşılan sorunların çözümlenmesi, başka ülkelerin sistemlerinin incelenmesini de gerekli kılar. Başka ülkelerin sistemlerinin incelenmesi, ülkenin kendine özgü çözümlerine bir ışık tutar. Bununla birlikte Türkiye’de lisansüstü öğretimle ilgili yayın yok denecek kadar azdır. Konuyla ilgili yayınların ve araştırmaların, karşılaştırmalı incelemelerin yapılmasına büyük gereklilik vardır.

“Bazı Ülkelerin Lisansüstü Öğretim Sistemleri” adıyla Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını (No: 202) olarak 2006 yılında az sayıda basılmış olan bu kitap, hemen tükendiği için konuya ilgi duyanların ve araştırmacıların istemlerine yanıt verilememiştir. Birinci basımında 19 ülkeyi kapsayan bu kitabın içeriği, dört ülke (İskoçya, İsrail, İsveç, İsviçre) eklenerek genişletilmiştir. İlk basımında İngiltere yer almıştı. Bilindiği gibi İngiltere (Birleşik Krallık); İskoçya, İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört bölümün (ülkenin) birleşmesinden oluşmaktadır. Alanyazında bir ülke olarak geçmemekle birlikte İngiltere’nin ayrıntılı incelenmesine olanak sağladığı için İskoçya’nın kitapta yer alması uygun görülmüştür.

Bu kitabın lisansüstü öğretim sistemimizde karşılaşılan sorunların çözümlenmesinde, yeni araştırmaların yapılmasında, öğretim üyesi, bilim insanı ve araştırmacıların yetiştirilmesinde, öğretim elemanlarına, politika oluşturuculara, lisansüstü öğrencilere, araştırmacılara ışık tutmasını diliyorum.

Ekim 2009
Karakütük

Prof. Dr. Kasım

Editör

ÖNSÖZ

Yükseköğretim kurumları bilim ve tekniğin ilerlemesini sağlamak, araştırma ve öğretim yapmak, ülke sorunlarına çözüm yolları önermek, toplumun gereksinim duyduğu yüksek nitelikli insan gücünü yetiştirmek, yayın yapmak gibi işlevlere sahiptir. Lisansüstü öğretim, çağdaş üniversitenin önemli bir işlevidir. Özellikle üniversitenin ülke sorunlarının çözümlenmesine yönelik araştırma yapmada ve ülke kalkınmasında gerekli olan yüksek nitelikli insan gücünü (öğretim üyesi, bilim insanı, araştırmacı) yetiştirmede, lisansüstü öğretimin önemli bir rolü bulunmaktadır. Bugün hemen tüm ülkelerde lisansüstü öğretim, üniversiteden beklenmektedir.

Zorunlu eğitimin yaygınlaşması, ilköğretimin süresinin uzaması, ortaöğretimdeki okullaşma oranının artmasını, bu da yükseköğretimde okullaşmayı artırmaktadır. Yükseköğretimde lisans düzeyindeki okullaşma oranının artması, yeni üniversitelerin açılması, uzmanlaşmanın artması, bilginin katlanarak artması lisans düzeyindeki öğrenimin, emekli oluncaya kadar insanın mesleğini sürdürmesine yeterli olmaması lisansüstü öğretim (eğitim) düzeyinin; yüksek lisansın ve doktoranın örgünleşmesine, yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Bugün artık doktora sonrası eğitim süreci gündeme girmeye başlamıştır. Uluslararası işbirliği ve bütünleşme, Avrupa Birliği süreci de lisansüstü öğretim (eğitim) programlarının bütünleştirilmesini, lisansüstü düzeyde ülkeler arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimi, diplomaların denkliği konularını gündeme taşımaktadır.

Türkiye’de lisansüstü eğitime karşılık kullanılmış olan kavramlardan bazıları “diploma sonrası eğitim”, “mezuniyet sonrası eğitim”, “ihtisas gücü” ya da “yüksek nitelikli ihtisas gücü”dür. 1970’li yıllarda lisansüstü öğretim kademesinin örgünleştirilmesi gerektiği vurgulanmaktaydı (Varış, 1973, s. 159-162). İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda da (1968-1972), üniversitelerin lisansüs-

tü öğretim kademesi kurmaları gerektiği belirtilmiştir (DPT, 1967, s. 172). Bugün birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de yükseköğretim içinde lisansüstü öğretim kademesi belirli programlar uygulayan, dereceler veren bir kademe olmuştur. Bu nedenle kitabın adında “lisansüstü eğitim” yerine “lisansüstü öğretim” kavramının kullanılması daha uygun görülmüştür.

Ancak, Türkiye’de genelde lisansüstü öğretim az tartışılan konulardan biridir. Öte yandan ülkemizde karşılaştırmalı araştırmalara da gereksinim duyulmaktadır. Bu amaçla, ABD, Avrupa ülkeleri, Türkiye ile Türkiye’ye komşu olan ülkeler başta olmak üzere, Kanada, Çin, Hindistan, Türk Cumhuriyetleri, Avustralya, Japonya gibi ülkelerin lisansüstü öğretim (eğitim) sistemlerinin incelenmesi amacıyla, bir küme akademisyenle işbölümü yapılarak ülkeler paylaşılmış, belirlenmiş olan bir içerik planına göre çalışmalara başlanmıştır. Bazı ülkelerin büyükelçilikleri ile de iletişime girilmiştir. Ancak, bu çalışmaların özellikle yazılı kaynaklar ile internetteki belgelere dayanması nedeniyle bazı ülkelere ilişkin bilgilere ulaşamamıştır. Bu nedenle bu ülkeler incelenememiştir. Sonuç olarak 19 ülkenin lisansüstü öğretim sistemi incelenmiştir.

Lisansüstü öğretim sistemleri incelenen ülkeler ile yazarlar şöyledir: ABD, Doç. Dr. Yasemin Karaman Kepenekci; Almanya, Doç. Dr. İsmail Güven; Avustralya, Ar. Gör. Dr. Tuncer Bülbül; Bulgaristan, Ar. Gör. Kürşad Yılmaz - Ar. Gör. Ebru Oğuz; Çin, Ar. Gör. Binali Tunç; Danimarka, Yrd. Doç. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu - Ar. Gör. Güven Özdem; Finlandiya, Yrd. Doç. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu; Fransa, Yrd. Doç. Dr. Kamile Demir; Hindistan, Yrd. Doç. Dr. Kamile Demir; Hollanda, Ar. Gör. Güven Özdem; İngiltere, Ar. Gör. Binali Tunç; İsviçre, Ar. Gör. Ebru Oğuz; İtalya, Yrd. Doç. Dr. Aysun Erginer; Kanada, Ar. Gör. Dr. Tuncer Bülbül; Kazakistan, Yrd. Doç. Dr. Gökhan Tuzcu; KKTC, Yrd. Doç. Dr. Gökhan Tuzcu; Rusya, Doç. Dr. İsmail Güven - Ar. Gör. E. Özlem Yiğit; Türkiye, Prof. Dr. Kasım Karakütük; Yunanistan, Ar. Gör. Kürşad Yılmaz.

Bu kitabın, ülkemizde lisansüstü öğretim sistemlerini ele alan ilk yapıt olduğunu söylemek yanlış olmaz. Kitabın hazırlanmasında emek harcayan ve tam bir takım çalışmasını gerçekleştiren yarıkarıda isimleri belirtilmiş olan meslektaşlarıma teşekkür ederim.

Bu yapıtın yayımlanmasında gerekli desteği sağlayan Ankara Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Nusret Aras’a teşekkürlerimizi sunarım. Ayrıca kitabın basımında emeği geçen Ankara Üniver-

sitesi Basımevi Müdürü Hakan Büyükçaylı ve Basımevi işgörendere de teşekkür ederim.

Bu kitabın konuya ilgi duyan öğretim elemanlarına, araştırmacılara, öğretmenlere, öğrencilere yararlı olmasını dilerim.

25.07.2006, Ankara

Prof. Dr. Kasım Karakütük

Editör

İÇİNDEKİLER

İkinci Basımın Önsözü.....	iii
Önsöz.....	v
İçindekiler	vii
1. Bölüm: Almanya’da Lisansüstü Öğretimde Gelişmeler.....	1
Doç. Dr. İsmail Güven	
2. Bölüm: Amerika Birleşik Devletleri’nde Lisansüstü Öğretim Sistemi... 29	
Doç. Dr. Yasemin Karaman Kepenekçi	
3. Bölüm: Avustralya Lisansüstü Öğretim Sistemi	49
Yrd. Doç. Dr. Tuncer Bülbül	
4. Bölüm: Bulgaristan Lisansüstü Öğretim Sistemi.....	67
Yrd. Doç. Dr. Kürşad Yılmaz - Dr. Ebru Oğuz	
5. Bölüm: Çin Lisansüstü Öğretim Sistemi	91
Yrd. Doç. Dr. Binali Tunç	
6. Bölüm: Danimarka Lisansüstü Öğretim Sistemi.....	107
Yrd. Doç. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu - Yrd. Doç. Dr. Güven Özdem	
7. Bölüm: Finlandiya Lisansüstü Öğretim Sistemi	133

Yrd. Doç. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu

8. Bölüm: Fransa Lisansüstü Öğretim Sistemi	161
Yrd. Doç. Dr. Kamile Demir	
9. Bölüm: Hindistan Lisansüstü Öğretim Sistemi	187
Yrd. Doç. Dr. Kamile Demir	
10. Bölüm: Hollanda Lisansüstü Öğretim Sistemi	213
Yrd. Doç. Dr. Güven Özdem	
11. Bölüm: İngiltere Lisansüstü Öğretim Sistemi	229
Yrd. Doç. Dr. Binali Tunç	
12. Bölüm: İskoçya Lisansüstü Öğretim Sistemi	247
Ufuk Özçelik	
13. Bölüm: İsrail Lisansüstü Öğretim Sistemi	281
Elif Akyol - Fatmanur Özen	
14. Bölüm: İsveç Lisansüstü Öğretim Sistemi	321
Demet Uzuner	
15. Bölüm: İsviçre Lisansüstü Öğretim Sistemi	339
Dr. Ebru Oğuz	
16. Bölüm: İtalya Lisansüstü Öğretim Sistemi	367
Yrd. Doç. Dr. Aysun Erginer	
17. Bölüm: Japonya Lisansüstü Öğretim Sistemi	389
Erkan Kırıl	
18. Bölüm: Kanada Lisansüstü Öğretim Sistemi	429
Yrd. Doç. Dr. Tuncer Bülbül	
19. Bölüm: Kazakistan Eğitim ve Lisansüstü Öğretim Sistemi	443
Yrd. Doç. Dr. Gökhan Tuzcu	
20. Bölüm: KKTC Lisansüstü Öğretim Sistemi	463
Yrd. Doç. Dr. Gökhan Tuzcu	
21. Bölüm: Rusya Federasyonu Lisansüstü Öğretim Sistemi	485
Doç. Dr. İsmail Güven - Ar. Gör. E. Özlem Yiğit	
22. Bölüm: Türkiye Lisansüstü Öğretim Sistemi	521
Prof. Dr. Kasım Karakütük	
23. Bölüm: Yunanistan Lisansüstü Öğretim Sistemi	547
Yrd. Doç. Dr. Kürşad Yılmaz	

1. Bölüm

ALMANYA'DA LİSANSÜSTÜ ÖĞRETİMDE GELİŞMELER

Doç. Dr. İsmail Güven

*Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi
İlköğretim Bölümü Öğretim Üyesi*

Bu çalışmada Almanya'nın lisansüstü öğretim sistemi incelenmiştir.

Almanya'nın Jeopolitiği

Berlin duvarının yıkılışı 1989 sonrasında Almanya'daki politik, sosyal ve kültürel değişimlerin sembolik anısı olarak algılanmaktadır. Aslında hiç kimse böyle bir rahat birleşme beklemiyordu. 1989-1990 yıllarındaki değişimler yalnızca Almanya için değil Avrupa için de önemli değişiklikleri ortaya çıkardı. 1989'da Almanya Parlamentosu yeni gelecek eyaletlerle ilgili on maddelik bir aşamalı plan geliştirdi ve bu gelişimin aniden değil süreç içinde olması şeklinde ortaya kondu. 1990 yılında değişim başladı. İki Almanya'nın birleşmesiyle birlikte Batı Almanya Anayasası'nın her ikisi için de geçerli olması kabul edildi. Böylece uluslararası alanda yeni bir devlet ortaya çıkmadı, hiçbir pazarlık yapılmadı. Eyalet sayısı 16'ya yükseldi. Bütün bunlarla birlikte birleşme sözleşmesi imzalandığında aslında "uyum" çalışmalarının çok fazla yer alacağı herkesçe kabul ediliyordu. Bu uyum aslında eğitim sisteminin birbiriyle uyuşturulması anlamına geliyordu. Eski eyaletlerle yeni eyaletlerin işbirliğine girmesi demekti. Alman Eyalet Kültür ve Eğitim Bakanları toplantısı böyle bir uygulamanın gerçekleştirilmesine karar almıştı (Güven, 1994; Hüfner, 2002). Herkes bu bütünleşmenin bir gecede gerçekleşmeyeceğini kabul ediyordu. Çünkü Doğu Almanya ve Batı Almanya eğitim sistemi özellikle yükseköğretim sistemi farklılıklar gösteriyordu. Doğu Almanya katı merkezîyetçi bir yükseköğretime sahipti ve devlet her evreye

müdahale ediyordu. Sosyalist Birlik Partisi bütün kararları alıyordu ve öğrencilerden öğretim üyelerinin atanmasına kadar bütün süreçleri kontrol ediyordu. Dokuz üniversite ve teknik üniversite, 40 özel mesleki eğitim veren yüksekokul vardı. Temel araştırmalar üniversiteler ve sanayi bakanlığına bağlı kuruluşlarca gerçekleştiriliyordu. Fen Bilimleri, Ziraat Bilimleri, Eğitim Bilimleri Akademileri gibi 16 akademik araştırma ve lisansüstü öğretimi gerçekleştiriyordu. Üniversite programlarının % 20'si bilimsel sosyalizm anlayışını programlarına yansıtıyordu. Üniversite özerkliği yoktu. Programlar katı biçimde sınırlandırılmıştı. 19-23 yaşlarındaki bireylerin ancak % 13'ü yükseköğretime devam edebiliyordu. Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı altı idi. Birleşmeden sonra Ekim 1993'e kadar geçerli olacak bir öğretim planı uygulandı ama birleşmeden sonra tamamen değişime uğradı. Bilim Konseyi adı altında oluşturulmuş olan konsey yükseköğretime yönelik düzenlemeleri uygulamaya koydu. Eğitim öğretim kurumları batıdaki standartlarla değerlendirilmeye başlandı. Değerlendirme komiteleri aracılığıyla akademiler 1991 yılından sonra ortadan kaldırıldı. Yükseköğretim kurumlarında görev yapan 30.000 akademisyen belli özellikler dikkate alınarak % 50 oranında azaltıldı. Araştırmacılara ve yükseköğretim kurumlarına batıdaki yükseköğretim kurumlarına uyum gösterebilmeleri için ek programlar düzenlendi. 1996 yılından sonra Doğu Almanya'dan gelen akademisyen sayısı oldukça azaldı. Yükseköğretim sistemi katı merkezîyetçi sistemden yerele dönüştürüldü. Bu süreç boyunca devlet yaklaşık 1,5 milyar dolar yatırım yaparak yükseköğretime batıyla aynı düzeye getirmeye çalıştı (Eurydice, 2004).

Almanya'da Eğitim Sisteminin Yapısı

Bugünkü Federal Almanya Cumhuriyeti 16 eyaletten oluşmaktadır. Her eyalet kendi yönetimi ve anayasasına sahiptir. Almanya Anayasası, herkese temel eğitimin sağlanması hususunu temel hak ve özgürlükler içinde saymış ve devletin eğitim politikası da buna uygun olarak geliştirilmiştir. Almanya'da genel eğitim bütçesi oldukça yüksektir. Bu okulların tümü devletin denetimine tabidir. Almanya yönetsel olarak federal yapıya sahip olduğu için eğitim yönetimi ve denetimi eyaletler arasında paylaştırılmıştır. Bu anlamda eğitim alanındaki yasama ve yönetim işlerinde yetkinin büyük kısmı eyaletlere verilmiştir. Bu durum özellikle okullar, yüksekokullar ve yetişkin eğitimi için öngörülmektedir (<http://www.eurydice.org>). Ama bu anayasalar devletin temel yasalarıyla uyum göstermektedir. Eğitimin yönetimi ve denetimi birinci planda eyaletlerin sorumluluğu altındadır. Bütün eyaletlerle ortak olan eğitim sistemi yükseköğretim de dahil aynıdır. Okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim temel kademeleri oluşturmaktadır. Bu noktada genel öğretim sistemi hakkında bilgi vermek yararlı olacaktır.

Okulöncesi eğitim 3-6 yaşındaki çocuklar için bakım ve gözetim etkinliklerinden oluşur. Temelde "Kindergarten (anaokulu)" adı verilen devlet ve özel okullarda gerçekleşir. Aileler bu eğitim için para öderler. Okulöncesi eğitimde

yaşa göre bakım ve eğitim etkinlikleri gerçekleşir. Bir öğretmen ve yardımcı eğitimci bu eğitim kurumlarındaki sınıflarda görev yaparlar. Katılım gönüllüdür ama bazı eyaletler bu kurumları zorunlu duruma getirmeye çalışmaktadırlar.

İlköğretim kademesi 6 yaşına gelmiş her çocuk için zorunludur. Öğrenciler bu eğitim kademesinden sonra ortaöğretimin en alt basamağı olan I. basamağa geçerler. 5-10. sınıflar bu kademeyi oluşturur. 10-16 yaşındaki çocuklar ise II. kademeye devam etmek zorundadırlar. Okullar tam zamanlıdır. Ortaöğretim ise farklı lise ve “Gymnasium” adı verilen akademik liselerde 16-19 yaşındaki çocukları kapsayacak biçimde düzenlenmiştir. Temel eğitim 12 yıldır. Gymnasiumlar’ın mezuniyet sonrası sınavı vardır. 13 yıllık bir öğretim döneminden sonra Abitur (Olgunluk) sınavına girilir ve bu diploma öğrencilere yüksekokullara geçme olanağı verir. Yükseköğretime başlayabilmek için bir lise ya da meslek lisesi diplomasına sahip olmak gerekir. Bununla birlikte, üniversiteye giriş bölgesel olarak ya da ülke düzeyinde bazı alanlarda sınırlandırılmıştır. Burada öğrenci seçiminde öğrencinin olgunluk sınavında almış olduğu notların ortalaması ve liseyi bitirme tarihi ile yüksekokula başvurusu arasında geçen bekleme süresi dikkate alınır (<http://www.daad.de>). İlköğretimden yetişkin eğitimine kadar bütün kademelerle ilgili yasama işleri, eyaletlerin yetki ve sorumlulukları altındadır. Almanya Anayasası bunun yanısıra merkezi hükümete de mesleki eğitimin desteklenmesi, bilimsel araştırmaların desteklenmesi, ekonomi ve iş hukuku alanında mesleki eğitimin okul dışında kalan bölümlerinin düzenlenmesi, öğretmen maaşlarının düzenlenmesi gibi görevleri de yüklemiştir (Aytaç, 1999).

Yükseköğretimde Düzenleme Çalışmaları

Bugün Türkiye’de yükseköğretimdeki sorunlara bakıldığında temel olarak yeterli kontenjan olmaması, maddi yetersizlikler, özerklik, araştırma güclüğü, nitelikli araştırmacı gibi alanlarda sorunların yoğunlaştığı görülecektir. Kuşkusuz bunları daha artırmak olanaklıdır. Ama bu sorunların yalnızca Türkiye’ye özgü olduğu söylenemez. Şöyle ki, Almanya’da yükseköğretimde kontenjanlara bakıldığında, sayı yüksek olduğu halde başvuruların tümünün kabul edilemediği görülmektedir. Aynı şekilde, özellikle Doğu Almanya ile birleşmeden sonra yükseköğretimde sorunlar, özerklik, yeni bir yapıya ulaşma, bilimsel standartları koruma gibi alanlarda yoğunlaşmış, yükseköğretim kurumları reforma tabi tutulmak durumunda kalmıştır. Gerçek ekonomik ve yasal birleşme ancak eğitimsel bütünleşme ile gerçekleşebilecektir (Pögder 1992, 51).

Bu reform çalışmalarını gerçekleştiren kurum ise, ülkemizde YÖK’e benzeyen (özde daha farklı) bir kurum olan “Rektörler Kurulu”dur. İki Almanya’nın birleşmesinden sonra Rektörler Kurulu toplanarak yükseköğretimi yedi grup olarak düzenlemeye karar vermiştir (Führ, 1992).

1. Grup; Yüksek Lisans ve Doktora Öğretimi verebilme hakkına kendiliğinden sahip olan kurumlardır (Üniversiteler, Teknik Yüksekokullar,

- Eğitim Yüksekokulları, Çok Amaçlı Yüksekokullar) ve Almanya ile birleşen yeni eyaletler ile Doğu Berlin'deki bu düzeyde kurumlardan;
2. Grup; Baden Württemberg Eyaletindeki Eğitim Yüksekokullarından;
 3. Grup; Mesleki Yüksekokullardan;
 4. Grup; Sanat ve Müzik Yüksekokullarından;
 5. Grup; Felsefi ve Teoloji Yüksekokulları ve Kiliselere Bağlı Yükseköğretim kurumlarından;
 6. Grup; Eski Eyaletlerde Bulunan diğer Yüksekokullardan;
 7. Grup; Yeni Eyaletler ve Eski Doğu Almanya'da bulunan ve bunların dengi sayılan yükseköğretim kurumlarından oluşmaktadır.

Yeni Bir Reformun Gerekliliği

Almanya'da "Üniversite Reformu" kavramı "modern" anlamda 1930'lara kadar gitmektedir. Bu yıllarda üniversitelerin sorunları olduğu, bunların çözümünün ancak reformlarla sağlanabileceği uzmanlarca sık sık vurgulanmıştır.

Aynı ifadeler 1991 yılında da uzmanlarca belirtilmiştir. Bu yıllarda da kavram "Yeniden- Düzenleme Yapma" şeklinde belirtilmiştir. Bu dönemde sorunların başında alt kademedeki mezun olanların yükseköğretime girememe kaygısı ve üniversitelere olan yoğun istemdi. Buna bir de 1990 Sonbahar'ında "Yeniden Birleşme"den itibaren Doğu Almanya'daki beş yeni eyaletin katılması, bunların yeniden düzenlenmesi ve yeni sisteme uyarlanması eklenince yükseköğretimde yeniden düzenleme yapmanın gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yeni yapı, bilimsel öğretim ve araştırma özzerkliliği gibi konuları birçok disiplinde yeni alanların oluşturulması, bazı alanlarda ve teknik anlamda geri kalmaları önlemek gibi olguları içermekteydi (Hammerstein, 1989, 17).

Özellikle 1980'li yıllarda öğrenci sayısındaki hızlı artış, yüksekokulların da güçlü bir yapıya kavuşturulmasını ya da "Yeniden Düzenleme"yi gerektiren önemli olgulardan biri olmuştur. Dikkat edilirse, aynı sorunun ülkemiz açısından da yakın tarihlerde yaşandığı ortaya çıkmaktadır. Bu soruna çözüm bulmak için yeni üniversiteler açılmış, Açık Yükseköğretim Kurumlarının sayısı ve bölümleri artırılarak, kontenjanlar da yükseltilmiştir. Çok sayıda üniversite mezunu işsizken ve çok sayıda öğretmen adayı boştayken, yeni kontenjan açılması hem Almanya hem de Türkiye açısından ortak bir sorun olmuştur.

Almanya'da (1993 yılında) yükseköğretimde toplam kontenjan 833.000 iken 1991'deki öğrenci sayısı ise 1.645.000 dolaylarındadır. Bu, şu anda okuyan öğrencilerin sayısının iki katıdır. Gerek ülke; gerekse eyaletler buna çözüm bulmaya çalışmaktadırlar. Bütün mezun olanlara yükseköğrenim olanağı sağlamaya çalışmaktadırlar. 1970 ile 1990 arasında genel liselerden mezun olanların sayısı iki katına çıkmıştır. Hem Doğu hem de Batı Almanya'da bu sayı oldukça artmıştır. 1991 yılında Almanya'da 16 eyaletteki toplam öğrenci sayısı 1.781.000'e yük-